

MƏLAHƏT BABAYEVA*

MİF VƏ FOLKLOR

Müasir alimlərin dediyi kimi ədəbiyyat nəzəriyyəsinin əsasını məhz poetika təşkil edir. Folklor, hətta ən primitiv formalarında da söz sənəti olduğundan, folklor nəzəriyyəsinin əsasını poetika təşkil etməlidir. Tarixi və estetik əlaqəni nəzərə alaraq yadda saxlayaq ki, folklor mifopoetikanın əsas hədəfi folklor və mif folklor mədəniyyətinin universalları ilə əlaqəli olaraq milli mifoloji məzmunun təcəssüm etdirmək və spesifik tarixi janr formalarını seçib öyrənməkdir. Mifopoetikanı folklor poetikasının mühüm hissəsi hesab edirik. Mifopoetikanın öyrənilməsi ilə əlaqədar ədəbi aparatın yenilənməsi, az miqdarda, folklorçuluğa təsir göstərmişdir. "Mətn", "mif", "mifologiya", "mifopoetik motivlər və obrazlar", "semantika", "kod", "işarə", "diskurs", "karnaval", "simvol", "struktur" və s. terminlər səhifələrdə systemsiz şəkildə, bəzən yerinə düşür, bəzən də yerində işlədilmirdi. Bu, bizi mifopoetika və poetikanın nisbəti məsələsinə xüsusi diqqətlə yanaşmağa məcbur edir. Poetikanın korpusunu, heç olmasa, ümumi cizgilərdə, əvvəlcədən aydınlaşdırmadan mifopoetika ilə məşğul olmaq olmaz. Nəzəriyyəçilərin dediyi kimi poetika probleminin son həll yolundan uzaq olmasına baxmayaraq, bəzi əsas məqamları müəyyənləşdirilmişdir.

Açar sözlər: mif, folklor, tədqiqat, sfera, mifologiya.

Mifofolkloristikanın öz tədqiqat obyektı var. Tarixi inkişafında milli mifosferiya ilə əlaqəli bu və ya digər şəkildə folklor əsərlərinin məcmusudur. Mifosfer-konseptual sahələri olan, fərqləndirən və tədqiq edən mifofolkloristika terminidir. Konseptual sferalar-mifologiyanın mifoloji və ya mifoloji inanc olduğu, folklorla inteqrasiya edən janra xas bir görünüş aldığı mifosferik hissələrdir. Milli mifosfer misilsizdir. Mədəni təbəqələrinin tarixən şərtləndirilmiş əlaqələri ilə xarakterizə olunan müəyyən bir bütövlüyü təmsil edir - arxaikdən müasirliyə uyğun paradigmalər yaradır. Mif, mifologiya, mifosfer - anlayışlar bir-biri ilə əlaqəlidir, lakin eyni deyil.

Mifologiya-ilk növbədə öz tarixi olan mif elmidir. Mifin nə olduğu sualına cavab verir, miflərin tipologiyasını müəyyənləşdirir: günəş, ay, astral, kosmogonik, antropogonik, təqvim, əkiz və s. Mifin bir çox tərifı var. Mifoloq-folklorşünas üçün mif mifə bənzəmir. Mifofolklorist bunu şifahi yaradıcılığa nümunəsi kimi və bədii cəhətdən təcəssüm etdirilmiş mifoloji əsər kimi qəbul edir. Mifologema-müstəqil semantikasını olan mifoloji sistemin bir vahididir. Praktikada bir sıra təqdimatlar mifoloji ilə əlaqələndirilə bilər.

Ən kiçik detallardan süjetə qədər ola bilən mifoloji, poetik, sehirlı mənaların şifahi şəkildə verilməsidir (1). Mifologemanın məndənkənar semantik münasibətləri yaradıcı bir hərəkət prosesində seçici şəkildə reallaşan mənbə rolunu oynayır. Strukturist kimi mifofolklorşünas mifologemanın mənasını öyrənir. Bu zaman o, mücərrədliyi deyil, bədii konteksti, ideoloji məzmun xüsusiyyətlərini əsas götürərək araşdırır. Bu, ümumi səhvdən - semantikadan sui-istifadə etməməyə kömək edir.

Folklor mifologiyası milli ənənələrin fonunda və milli mifosferlə əlaqəli olaraq qəbul edilir. Başqa bir mədəni kontekstə sahib deyil və ola da bilməz. Folklor "müəllifi" və "daşıyıcısı" folklor ənənələri özlərinə- əzizlərinə, yaxınlarına, başa düşülə bilən, dəqiq mənəvi dünyalarını təşkil edir və müstəsna olaraq fenomenoloji yönümlüdür.

Tədqiqatçı hər hansı bir müqayisəli materialdan istifadə etmək, mifologemi istənilən kontekstdə - milli, əlaqəli, xarici, tarixi retrospektiv və ya perspektivdə təhlil etmək hüququna malikdir: burada müəllifin vurğulamaq istədiyi məqamlar əhatə dairəsi məhdudiyət rolunu oynayır. Bundan əlavə burada yalnız milli deyil, mifologiya bütünlükdə yazıçılar üçün maneələr törətmir.

Mifosfer- aşağıdakılar kateqoriyasından ibarətdir:

- 1.K.Q Yung tərəfindən adlandırılan psixoloji quruluşların arxetipləri haqqında müfoloji düşüncə;
- 2.Canlıların və ölümlərin, insani və təbii, canlı və cansız, məna baxımından eynidir;
- 3.Məsələn tanrılar, ruhlar, müqəddəs varlıqlar-sakral əcdadlar, transsendental məkan, davamlı(əbədi) zaman, müxtəlif fenomenlərin, sahələrin, elementlərin, obyektlərin, insanın, etnosun və s. mənşəyi haqqında mifoloji düşüncə;
- 4.şifahi və şifahi olmayan (mövzulu, hərəkətli) forma.

Hər bir milli mifosenin fonunda bir mif tarixi dayanır. Karen Armstrong "Qısa mif tarixi"ndə mifologiyanın formalaşmasında aşağıdakı mərhələləri müəyyənləşdirir:

1. Paleolit: ovçu mifologiyası (e.ə. 20,000–8000).
2. Neolit: əkinçilərin mifologiyası (e.ə. 8000-4000).
3. Ən qədim sivilizasiyalar və onların mifologiyası (e.ə. 4000-800).
4. Eksenel dövr və mifologiyanın xüsusiyyətləri (e.ə. 800-200).
5. Eksenel sonrası dövr (e.ə 200 - e 1500).
6. Qərbin və onun mifologiyasındakı böyük dönüşüm (1500-2000).

Müəllifin məqsədi aşağıdakıları göstərmək idi: "... bəşəriyyət öz inkişafında yeni şərtlərə uyğun bir sıçrayış etdikdə mifologiya da inkişaf edirdi. Ancaq insan təbiəti bir çox cəhətdən dəyişməz qalır və müasirliklə ilə ortaq heç bir şey olmayan mədəniyyətlərin yaratdığı bir çox miflər hələ də ən dərinə qorxu və istəklərimizi yaradır ".

Mifosferi kollektiv təfəkkürlə əlaqələndirmək və mif-folklor həqiqətlərini şərh etmək ümumi bir elmi problemdir.

C.G. Yung və davamçıları bir sıra qeyri-ixtiyari arxetip şəxsiyyətlərini və keyfiyyətlərini müəyyənləşdirdilər: kölgə, persona, ego (qəhrəman), anima, animus, puer (əbədi gənclik), seneks (müdrək qoca), hiyləgər, böyük ana, çoxmənalı heyvan, loğman və s.

Ruhi və zehni təfəkkür heç vaxt birmənalı deyildir (3). Bu səbəbdən də arxetiplərin təcəssümü olan reallıqlar çoxvariantlı olur. Məsələn, ana arxetip bir başlanğıc yaradan əbədi qeyri-ixtiyari bir element kimi yozulur. Digər arxetiplər kimi boş bir formadır: hər hansı bir məzmunla doldurula bilər. Məsələn, bahar təqvim-rituallarında ana arketip dünya və bahar obrazları-mifologemlərində reallaşır.

Fərdləşmə-mənliyin reallaşması və ya reallaşmaması ilə xarakterizə edilən insanın zehni inkişaf müddətidir (2). Bir neçə mərhələdən ibarətdir - bu və ya digər arxetiplə görüşlər, psixikaya inteqrasiya və daha sonra onunla eyniləşdirmə və ya əksinə arxetipdən uzaqlıq.

Birinci mərhələ-təşəbbüs, xarici dünyaya tənəzzül, yəni sosiallaşma yolu ilə bir sınaqdır. Neqativ variant özünü Şəxslə tanıma, sosial standartlara tabe olmaqdır: şəxsiyyət özü və cəmiyyət bir Şəxs kimi qəbul etsə də fərdiləşdirmə kəsilir. C.G Yung özü bu vəziyyəti çox açıq şəkildə təsvir edirdi: bir insan əslində mövcud olmayan bir şeydir, amma özü də, başqaları kimi, bunun olduğunu düşünür.

İkinci mərhələ-özünəməxsus bir imtahan, öz kölgənilə görüş, ağırlı mənəvi təcrübədir. Kölgə ilə eyniləşdirildikdə və şüursuz olaraq repressiyaya məruz alındıqda fərdiləşdirmə kəsilir. Kölgəni psixikanın bir hissəsi kimi qəbul etmək və bundan sonra məsafəni saxlamaq fərdiləşdirməni davam etdirir.

Üçüncü mərhələ-gənclər üçün xüsusilə əlamətdardır. Bunun üzərinə, Sevgi ilə bir imtahan, ruhi müstəvidə - Anima ilə (kişilər) və ya Animusla (qadınlar) bir görüş baş verir. Fikrimizcə, bu ən təhlükəli mərhələdir. Gənclərin cəmiyyətin təzyiqinə müqavimət göstərmələri çox yaygındır, ancaq fərdi hissləri anlamaq sahəsində o, tamamilə normaldır. Bir qız bir tərəfdən seçərkən Animusuna itaət edərsə və bir gənc Animeyə itaət edərsə, illüziyaların mərhəmətində qalır, onları gerçəkləşdirir. Göründüyü kimi, mifik yarınız - arxetip üçün deyil, özünüzü axtarmaq daha doğru olardı. Sevilən birinə qovuşma gücünü aşmaq və bunun üçün onun üçün maraqlı bir insan olmaq üçün bir cəsarət olmalıdır.

Dördüncü variant- bilik sınağı, Ruhun arxetipi ilə görüşdür. Neqativ variant: özünün müstəsna müdrik illüziyasına qapılmaq. Müsbət variant: Ruhdan uzaqlaşmaq, şüursuzların gücündən qaçmaq. C.G. Yunga görə fərdiləşdirmə prosesinin hədəfi olan şüurun və şüursuzluğun uyğunlaşması ilə insan Nəfsi əldə edir. Onların son sintezi ağıllı bir qoca və ya qoca qadının fiqurları ilə əlaqələndirilir. Nağıl qəhrəmanı evdən çıxarkən məsləhətçi nənə ilə qarşılaşdıqda psixoloji olaraq öz nəfsinə, ağılına və gücünə müraciət etməsi anlamına gəlir deməkdir.

"Folklor və mifologiya" problemi elm üçün ənənəvidir. Anlayışına yeni yanaşmaların axtarılması konseptual və terminoloji aparatın aydınlaşdırılmasını gündəmə gətirir. Müxtəlif elmlərin nümayəndələri dəfələrlə qeyri-müəyyənliyi qeyd etdilər. "Mif" və "mifologiya" kimi anlayışlar, terminlərin hər birinin sərhədlərini pozur.

Miflərin müəyyən bir, xüsusən kosmogonikin spesifik qədim hekayələri kimi fikri olduqca populyar olaraq qalır. Açar fiqurlar daxil olmaqla xarakter sistemindəki heyvanlar-demi-urqlar, ilk insanlar, mədəni qəhrəmanlar və s. problemlər əks olunur. Əslində Yunan dilindən tərcümədə "mif" "hekayə", "əfsanə", "söz" deməkdir. E.M.Meletinskinin fikrincə, "dünya nizamının müxtəlif elementlərinin mənşəyi haqqında bir hekayə vasitəsilə dünya modelinin simvolik bir təsviri var". Mifologiyanın mövcudluğunun əsas formasını şifahi hesab edir və bundan əfsanələrin "ən qədim" olduğu qənaətinə gəlir. Şifahi folklor irsinin bir hissəsi"- folklorun miflə yaxınlaşması, fərqli bir əsasda olsa da, ritual və mifoloji məktəb üçün xarakterikdir. Onun çərçivəsində folklor yaradıcılığının strukturlarının ritual və mifoloji modellərə endirildiyi bir nəzəriyyə inkişaf etdirildi. Onun formalaşmasında xüsusi rol C.G.Yungun psixanalitik tədqiqatını və onun arxetip nəzəriyyəsini oynadı.

Mif və folklor" problemi çox mürəkkəb, geniş və çoxşaxəlidir, onun həllinə olan bütün yanaşmaların müsbət qarşılınmalıdır. Paradoks budur ki, ilkin formada demək olar ki, heç bir mif elmə məlum deyil. Az və ya çox inamla yalnız mifoloji əsas rekonstruksiya etmək olar. Homer və Hesiod şeirlərini düzəltməyə imkan verən məktub idi: "Kiçik Edda" və "Böyük Edda". Miflərlə müqayisədə bu əsərlər yeni janr formalarını təmsil edir.

Mifologiya ümumiyyətlə bir tərəfdən mif toplusu kimi başa düşülür və miflər elmi - digər tərəfdən, yəni öyrənmə obyektinə və bu barədə elm terminoloji cəhətdən birləşdirilir, bu da çox düzgün deyil. Mifologiyayı mif toplusu kimi qəbul etmək sadəcə səhvdir, çünki ən azından bu barədə erkən yazılmış və ya yetkin şifahi ədəbiyyat (Rigveda, Mahabharata, Homer şeiri) tərəfindən ötürülən hipotetik qədim miflər şifahi xalq yazılı abidələr əsasında yenidən qurulmuşdur yaradıcılıq və dil məlumatları olmalıdır.

"Mif" və "mifologiya" terminlərini ümumiyyətlə rədd etmədən, tədqiqat obyektinə sinxron və diaxronik yanaşmaları birləşdirməyə imkan verən yeni bir termin - "mifosfer" istifadəsini məqsəduyğun hesab edirik. Mifosfer, daha dar "mifologiya" anlayışından fərqli olaraq başa düşülür, mifoloji şüur, mif qurma kimi şifahi və qeyri-şifahi maddələşmə kimi kateqoriyaların birliyində kompleks bir bütün olaraq (folklor mətnləri, rituallar, inanclar, adətlər, ritual praktikada və gerçək həyatda mifoloji davranış stereotipləri, dil, metal dili ənənəvi xalq mədəniyyəti, yəni mərasimlər və inanclar terminologiyası, müxtəlif dövrlərin ədəbi əsərləri və s.) başa düşülür.

Milli mitosferin sinxron bir şəkildə kəsilməsi, bir tərəfdən içindəki fosilləri, dövrün mədəni şüurunun bir hissəsi olan ənənəvi folklorda qalmış arxaik qalıqları aşkar edir. semantik cəhətdən folklor daşıyıcılarına qapalı və çətin elmi şərh. Digər tərəfdən, içərisində həmişə canlı sürgünlər var, reallığın bütün təbəqələrinə nüfuz etmək, onda birmənalı olmayan rol oynamaq. Mifoloji şüurun işi bir dəqiqə də dayanmadığı tamamilə aydındır. XX əsr siyasəti və mədəniyyəti mifoloji ilə əlaqələrini canlı şəkildə nümayiş etdirirlər. Müasir dövrün siyasi və sosial mifləri uzun müddət tədqiqat obyektinə olmuşdur.

Miflər arxaik və ənənəvi olaraq müxtəlif növ elmi əsərlərdə, sənətdə və ədəbiyyatda neomitologizm kimi bir mədəni fenomen kimi yenilənirək verilmişdir. Bədii əsərlərdə miflər povestin fonu kimi istifadə olunur, əxlaqi və fəlsəfi məzmunun dərinləşməsinə kömək edir, gerçəkləri tərcümə edir. Ədəbi qəhrəmanları nəzərdən keçirməyimizə imkan verən ekzistensial müstəvidəki hadisələr arxetip paradigmasına uyğun olur. Əsas bu arxetiplər məşhurdur: kölgə, hiyləgər, ağıllı qoca (qoca qadın), qurban, ana.

İyirminci əsrin ədəbiyyatında nəzərə çarpan bir fenomen, klassik semantik klişelərdən istifadə etməklə müəllif miflərinin yaradılması idi. Bədii mətnlərin xronotopu yeni vaxt fərqli zamanın konjugasiya və kəsişmə nümunələrini verir və məkan təbəqələri - mifoloji və həqiqi, bədii zaman dövrü mifoloji ilə bənzəməyə başlayır.

"Mifosfer" ifadəsi daha məntiqlidir, çünki "mifosfer" anlayışı onun hissələri "mif" və "mifologiya" nı əhatə edir və mifosferin özü "noosfer" və "yarı sfera" kimi qlobal kateqoriyalarla əlaqəlidir.

Semiotik məkan, mahiyyət etibarilə, hamısını əhatə edir mədəniyyət sahəsidir. Mifosfer-belə hesab edilə bilər ki, noosferin bir hissəsi, paradigması və yarı sferanın bir hissəsi kimi sinxron kəsikdir. Mifosferin semiotik reallığı qeyri-müəyyənlik ilə xarakterizə olunur məsələn, mesajlarının bəziləri tərəfindən qətiliklə qəbul edilməməsi səbəbindən ünvan sahiblərinin özləri, şüursuz simvolik məlumat daşıyıcıları tərəfindən, elm və mədəniyyət üçün xarakterik olan, başqaları üçün qismən qapalı olan və s. mifosferin hər bir işarəsi müəyyən bir vibrasiya amplitüdünə malikdir və bütün mifosfer xüsusi bir dinamik sistemdir. Eyni zamanda içindəki zaman, hər biri ilə əlaqəli olan bir sıra paradigmalar, milli semiotik dilin müəyyən semantik kateqoriyaları mədəniyyət ayırd edilə bilər.

"Mifopetika" termini son illərin ədəbi və folklorşünaslıq tədqiqatlarında geniş yayılmışdır. Başa düşülən sözlər - yalan yaradan "mif" və "poetika" təbiiliyi və şəffaflığı barədə fikirdir. Ancaq "mif" anlayışı və "poetika"nın özləri hələ müzakirə sahəsindədirlər. Buna görə sonrakı tədqiqatçı bu məsələlərdə özünü təyin etmək məcburiyyətində qalır.

Ədəbiyyat nəzəriyyəsinin əsası, müasir alimlərin dediyi kimi, poetikadır. Folklor, hətta ən ibtidai formalarında belə söz sənətidir, deməli folklor nəzəriyyəsinin təməlidir, poetika olmalıdır. Tarixi və estetik əlaqə nəzərə alınaraq folkloristik mifopoetikanın əsas məqsədi seçimdir və təcəssümün spesifik tarixi janr formalarının öyrənilməsi mif-xalq mədəniyyətinin universalları ilə əlaqəli olaraq milli mifoloji məzmun. folklor və mif, mifopoetikanı folklor poetikasının vacib bir hissəsi hesab edirik. Mifopoetikanın öyrənilməsi ilə əlaqəli ədəbi aparatın yenilənməsi, az miqdarda, folkloru təsir etdi. "Mətn" terminləri "Mif", "mifoloji", "mifopoetik motivlər və obrazlar", "semantika", əsərlərin səhifələrində "kod", "işarə", "diskurs", "karnaval", "simvol", "quruluş" və s. görünsə də, daha tez-tez rast gəlinirdi, bunlar bəzən uyğun və bəzən isə uyğun deyildi. Bu, bizə mifopoetikanın və poetikanın vəzifələri arasında korrelyasiya məsələsinə xüsusi diqqət yetirməyə məcbur edir. Mifopetika ilə ən azından ümumi mənada, poetikanın cəmini başa düşmədən məşğul olmaq olmaz. Nəzəriyyəçilərin iddia etdiyi kimi poetika probleminin çox uzaq olmasına baxmayaraq son qərar bəzi əsas məqamları hələ müəyyənləşdirilmişdir. Mif-folklorşünas bunları rəhbər tutmalıdır.

Birincisi, poetika şifahi bədii yaradıcılığın mahiyyəti, xüsusiyyətləri və qanunları haqqında təlimdir. Ritorika onunla əlaqələndirilir -şifahi ifadə. Poetika və ritorika ədəbiyyat nəzəriyyəsinin bir hissəsidir, burada ritorikaya stilistika deyilir. Folklorun stilistikasından bəhs etdikdə, məhz onun bədii danışığını nəzərdə tuturlar. Stil və üslub arasında bir fərq qoyulmalıdır. Bunlar sinonim terminlər deyildir. Stil, ayrı-ayrılıqda bir növün özünəməxsusluğunu göstərir bir əsər, qrup, dövr və s. Yalnızca dilini deyil, tədqiq olunan fenomenin bütün aspektlərinin və elementlərinin estetik ortaqlığına əsaslanır.

İkincisi, poetika bədii vasitə sistemi kimi başa düşülür, estetik bir obyektin təşkili nəzərdə tutulur. Estetik obyekt bütövlükdə folklorun bədii dünyası, onun ayrı-ayrı janrları və əsərləridir. Xronotop vasitəsilə (şərti) zaman - məkan), motivlər sahəsi, "səslər", ritmik və intonasiya sistem və s. görünür.

Modus termininə (lat.modus - "ölçü", "metod") estetik tamamlanmasının müəyyən bir növü olaraq diqqət yetirməyi məsləhət görürük. Moduslar vurğulanır: qəhrəmanlıq, satira, faciə, komediya, pastoral, elegizm, dram, istehza. Əsərlərin estetik modalı xarakterin bədii aləmdəki mövqeyi və onun dərəcəsi ilə müəyyənləşdirilir hərəkət etmək bacarığı- "Modus" konsepsiyası N.Fray tərəfindən elmə gətirildi və folklorşünaslar onun "Tənqid anatomiyası" əsərini boş yerə görməməzlikdən gəldilər.

Üçüncüsü, poetika ədəbi və təbii olaraq folklor əsərlərində bədii ifadə vasitələri sistemi haqqında elmdir.

Ümumi (nəzəri) poetika səsli, şifahi və məcazi öyrənir mətnin quruluşu. Buna "makropoetika" da deyilir. Xüsusi poetika bu komponentlərin qarşılıqlı münasibətlərində konkret, əsasən kompozisiya cəhətdən qırılmanı araşdırır. O təsviri poetika, başqa sözlə - "mikropoetika". Tarixi poetika, fərdi bədii texnika və sistemlərin mənşəyini, formalaşmasını və təkamülünü ilk növbədə folklor əsasında təhlil edir.

ƏDƏBİYYAT

1. Armstrong K. Mifin qısa tarixi. Moskva, 2005.
2. Azərbaycan mifoloji mətnləri. Tərtib edəni, ön sözün və şərhlərin müəllifi Acalov A. Bakı: Elm, 1988, 196 s.
3. Fray N. Tənqid anatomiyası. Moskva, 1987.
4. Kaşğari M. Divani-lüğət-it-türk. Dörd cildə. 3-cü cild. Bakı: Ozan, 2006, 752 s.
5. Naxçıvan folklor antologiyası. 3 cildə, 1-ci cild. Naxçıvan: Əcəmi, 2010, 513 s.

**ADPU, Ədəbiyyat kafedrası
filologiya üzrə fəlsəfə doktoru
e-mail: milababayeva@mail.ru*

Malahat Babayeva

MYTH AND FOLKLORE

The foundation of the theory of literature, as modern scholars say, is poetics. Since folklore, even in its most primitive forms, is the art of words, therefore, poetics should form the foundation of the theory of folklore. Taking into account the historical and aesthetic connection Let us remember The main goal of folkloristic mythopoetics is to identify and study specific historical genre forms of the embodiment of national mythological content in its connection with the universals of folklore culture. folklore and myth, we consider mythopoetics as an important part of the poetics of folklore. The renewal of the literary apparatus in connection with the study of mythopoetic, to a small extent, affected folklore. The terms "text", "myth", "mythologeme", "mythopoetic motives and images", "semantics", "code", "sign", "discourse", "carnival", "symbol", "structure", etc. n. appeared on the pages of works, but more often they

were used haphazardly, sometimes appropriately, and sometimes not. This forces us to pay special attention to the question of the correlation between the tasks of mythopoetics and poetics. One cannot engage in mythopoetics without first understanding, at least in general terms, the body of poetics. Despite the fact that the problem of poetics, as theorists assure, is far from a final solution, some of its basic points are still defined. The myth-folklorist should be guided by them.

Keywords: *myth, folklore, research, sphere, mythology*

Малахат Бабаева

МИФ И ФОЛЬКЛОР

Фундамент теории литературы, как говорят современные ученые, – именно поэтика. Поскольку фольклор, даже в своих самых примитивных формах, является искусством слова, то, следовательно, фундамент теории фольклора должна составлять поэтика. Учитывая историческую и эстетическую связь Напомним Главная цель фольклористической мифопоэтики – выделение и изучение конкретно-исторических жанровых форм воплощения национального мифологического содержания в его связи с универсалиями мифофольклорной культуры. фольклора и мифа, мы рассматриваем мифопоэтику как важную часть поэтики фольклора. Обновление литературоведческого аппарата в связи с изучением мифопоэтического в малой степени затронуло фольклористику. Термины «текст», «миф», «мифологема», «мифопоэтические мотивы и образы», «семантика», «код», «знак», «дискурс», «карнавал», «символ», «структура» и т. п. замелькали на страницах работ, но чаще они употреблялись бессистемно, иногда уместно, а иногда нет. Это заставляет нас с особым вниманием отнестись к вопросу соотношения задач мифопоэтики и поэтики. Нельзя заниматься мифопоэтикой, предварительно не уяснив, хотя бы в общих чертах, корпус поэтики. Несмотря на то что проблема поэтики, как уверяют теоретики, далека от окончательного решения, некоторые ее базовые моменты все же определены. На них и должен ориентироваться мифофольклорист.

Ключевые слова: *миф, фольклор, исследование, сфера, мифология.*

(AMEA-nın həqiqi üzvü Muxtar İmanov tərəfindən təqdim edilmişdir)

Daxilolma tarixi: İlk variant 18.09.2020

Son variant 05.11.2020